

MIGRAČNÍ POLITIKA V EVROPĚ

Francie byla odjakživa velmi atraktivní oblastí pro migranty ze zemí s rozdílnými životními podmínkami. Byla to především její ekonomická vyspělost a vyhlídka lepšího života, která byla a je pro migranty hlavním lákadlem. Francie se stala jedním z hlavních migračních cílů v průběhu 19. a 20. století, kdy se díky migrantům výrazněji navýšil počet obyvatel, a to o 10 až 12 milionů. Zpočátku příchozí migranti pomáhali vyrovnat schodek v počtu obyvatel způsobený nízkou mírou plodnosti, v dalších letech byli bráni jako potřebná pracovní síla. Zejména v poválečném období druhé světové války byly migranti najímáni jako potřebná pracovní síla pro rostoucí francouzskou ekonomiku. Pracovníci byli najati na základě oboustranných smluv na určitou dobu. Očekávalo se, že po uplynutí této doby se migranti vrátí zpět do domovských zemí. Opak byl ale pravdou a migranti se začali na francouzském území trvale usazovat spolu s jejich rodinnými příslušníky. Důležitým mezníkem v rámci migrační politiky byl rok 1973, kdy nastal tzv. ropný šok. Francouzská ekonomika byla natolik otřesena, že začala regulovat počty migrantů mířících na její území. Nabídky pracovních příležitostí byly omezeny, ale migranti přesto stále na francouzské území proudili – ať už to byl důsledek meziválečné dekolonizace či neustálého usazování rodin imigrantů. Francie se rozhodla zavést opatření, která měla počet imigrantů snížit zejména ze států Severní Afriky (Alžírsko, Maroko nebo Tunisko). V 80. letech byl zaveden repatriační program (navrácení obyvatel do místa jejich původu) spolu s omezeními v rámci azylové politiky. Od této doby imigrace do Francie podléhá přísnějším podmínkám. Zákony schválené vládou stanovují např. přísnější podmínky pro přistěhovalce z nečlenských zemí Evropské unie, intenzivnější kontroly na francouzských hranicích, potírání nelegální migrace, omezení migrace z emigračních zemí pomocí postupného snižování chudoby apod. Francie v rámci imigrační politiky prosazuje politiku asimilační. V praxi to znamená, že se snaží menšinové přistěhovecké komunity pomoci přizpůsobit místnímu životu, hodnotám, kultuře apod. Francouzská společnost věří v ideál rovnosti a existenci stejných práv. Chápe tedy imigranty jako budoucí občany, kterým se snaží pomoci s integrací v nové společnosti a přizpůsobení se jejich normám. V minulosti bohužel Francie zažila problém se začleněním imigrantů a jejich potomků do společnosti, např. Muslimů. Střetávání etnických, náboženských a kulturních rozdílů způsobovalo problémy ve společnosti, a proto musela být

zavedena nová opatření v souladu s evropskými směrnici. Ta stanovují určitá pravidla, ke kterým se imigranti přes vstupem na území Francie musejí zavázat. Integrace přistěhovalců do společnosti probíhá zapojením se do politické sféry života a ovládnutím francouzského jazyka. Vláda věří, že znalost jazyka a místních poměrů pomůže jedinci snadněji se začlenit do společnosti. V posledních letech se také stát snaží pomoci imigrantům najít si práci, dává jim možnost navštěvovat rekvalifikační kurzy apod.

Rozdílný přístup k migraci panuje v dalším státě západní Evropy, **Velké Británii**. Ta prosazuje v rámci imigračních opatření multikulturalismus. Jeho podstatou je fakt, že v jednom státě mohou žít etnické skupiny s rozdílnou kulturou, hodnotami, náboženstvím apod. V období po druhé světové válce panovala ve Velké Británii podobná situace jako ve Francii. Prázdná pracovní místa byla zaplněna imigranty a v rámci dekolonizace probíhala rozsáhlá imigrace z bývalých kolonií Commonwealthu (v Asii a Africe.) Následkem rozsáhlého přistěhovalectví tak byl velký počet etnických skupin, které časem ovlivnily celé evropské území. Ve velkých městech se začaly vytvářet etnické komunity, které se semkly natolik, že zabránily zničení svých kulturních hodnot, zvyků a tradic (např. Muslimové). Přistěhovalci postupem času začali kromě kultury státu ovlivňovat i strukturu jeho obyvatelstva a ekonomickou situaci. Británie proto byla nucena vydat nové zákony (testy občanství, posílení azylové politiky a bezpečnostních opatření apod.), jinak by rozsáhlá imigrace způsobila finanční a sociální problémy. I přes zavedená omezení se časem v Anglii začali projevovat prvky rasismu. Černošská složka populace měla problém si např. sehnat práci nebo bydlení. Negativní postoj vůči menšinové složce přistěhovalců se přenesl do sociální sféry života. V současné době multikulturní politika ovlivňuje život ve Velké Británii jak v pozitivním, tak i v negativním smyslu slova. Lidé se musejí naučit být vůči sobě více tolerantní, pokud chtějí žít v jednom státě. Negativně mohou přistěhovalci ovlivňovat sociální politiku státu. Budoucí vývoj proto závisí na míře tolerance etnických skupin a vývoji obyvatel v dalších letech.

Úplně odlišný přístup panuje k migrantům v **Německu**. Od konce druhé světové války je hlavním důvodem přílivu migrantů nabídka pracovních míst. Přistěhovalci, kteří byli na práci najímáni na základě oboustranných smluv, byli nazýváni jako tzv. gastarbeiteri. Vykonávali především manuální práce, které byly špatně placené, a tudíž pro místní obyvatele nezajímavé.

Tím pomohli místní ekonomice rychle zotavit se. Předpokládalo se, že po skočení doby, na kterou byli najati, se vrátí zpět do domovské země. Stát neusiloval o začlenění přistěhovalců do společnosti, jelikož migrace byla pokládána za dočasný jev. Imigrační politika nedovolovala získat občanství, což potvrzovalo fakt, že se přistěhovalci jednou vrátí do země, ze které přišli. Taktéž se nemohli žádným způsobem zapojovat do společenského ani politického života. Reakcí na ropnou krizi bylo neočekávané prodloužení pobytu imigrantů na německém území. Na základě této skutečnosti muselo Německo začít brát v potaz, že přistěhovalci na jejich území nezůstanou pouze krátkodobě. Bylo potřeba změnit přístup k imigrantům a zavést opatření, která jim pomohla se rychleji začlenit do společnosti. Například od roku 1992 mají přistěhovalci možnost jednoduššího získání německého občanství. I tak jsou imigranti v současnosti pro Německo spíše ekonomickou a sociální zátěží, protože nemají zájem nastoupit na volné pracovní pozice, učit se jejich jazyk nebo respektovat zákony.

V rámci Evropské unie visí otázka přístupu k migrantům stále ve vzduchu. Členské státy se nemohou shodnout na jednotné migrační politice. Další problém vyvstává v integraci potomků imigrantů, obzvláště u těch, jejichž kulturní hodnoty, zvyky a názory jsou výrazně odlišné od zbytku

společnosti. Společnost se snaží poučit z chyb minulých a najít vhodný kompromis, který by ulehčil život novým členům a zároveň neškodil ekonomické ani sociální situaci daného státu.

